

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampilj za 30 kr. Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“.

Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Francosko

sicer srečnejše brani republiko pred črno reakcijo nego sorodna Španija, katerà je baš nerazumljiva uganka, — vendar je tudi čudna dežela, v kateri je vse mogoče in kjer se velikanske spremembe hitro godé. — Štiri leta bode zdaj, kar se je veliki slepar pri Sedanu uničil bil in v Parizu bila republika razklicana, tri leta bode kar je komunski upor v Parizu zadušén, eno leto bode ta prihodnji mesec, odkar je Thiers padel in je monarhistična večina posadila na prvo mesto maršala Mac-Mahona, in mu ne dolgo potem s posebno postavo dala moč sedem let zavzeti z naslovom republike prvo mesto francoskega vladanja.

Pri nastopu Mac-Mahonom so se reakcionarji vseh dežel obveselili. Hvalili so maršala kot najpoštenjšega moža. Uže so namreč jezovitje v talaru in kratki suknji pričakovali, da novi načelnik republike ne bode ničesa hitreje podjel, nego da grofa Chamborda pokliče, republiko zaduši, staro kraljestvo zopet vzpostavi in potem na čelu vojske maršira najprej zedinjeno Italijo porušit, papeža zopet za posvetnega glavarja v Rimu posadi, potem pa z moraličnim uplívom reakciji do prestola pomaga povsod, kjer ji je duh naprednega časa izbil bič iz rok, s katerim je narode tepla. In potem ko niso mogli njih podajati in pomagači v francoski narodni skupščini brž Chamborda na

kraljevski prestol dobiti, ko jim je s svojo preiskreno in odkritosrčno fevdalnostjo pretendent sam naredil križ čez račun, ter so maršala Mac-Mahona za sedem let naredili za načelnika vlade — menili so, da bode samo prestol zaseden imel in sedež grel, a hitro vstal in prostor naredil prvemu kralju, ki bi hotel tako dober biti in Francoze tlačiti, naj bode uže iz rodovine Burboncev ali Orleanscev.

Ali zdaj so mračnjaki tihi, kajti dozdeva se jim, da Mac-Mahon ipak nij mož, ki bode za nje kostanj iz žrjavice vlekel. On ne stori ničesa za posvetno vladoblepnot „namestnika“ onega sina človekovega, ki nij imei glave kam položiti in je rekel, da njegovo kraljestvo nij od tega sveta, — niti se nikakor ne trudi, kar na vrat, na nos Franciji kralja na glavo nakopati. Narobe, uprav videti je, da se mu dopada na prvem mestu sedeti in vladati; za to odločno odbija vse one, ki še zdaj mislijo, da bode precej prostor naredil, kadar kraljevci hoté. Najnovejša poročila vedo povedati, da misli Mac-Mahonova vlada še energičneje nasproti stopiti vsacemu poskušaju, ki bi hotel sedemletnost maršalove oblasti dvomljivo delati.

Brez vse dvombe je in vsacega naprednjaka mora veseliti, da iz tega stanja stvari pridobiva samo republika. Kolikor je bilo dozdej še novih volitev, povsod so zmagovali liberalni republikanci, konservativci ali reakcionarji propadajo zaporedom. Denašnja

francoska narodna skupščina, voljena v burnem času, ko je bil sovražnik v deželi in je torej narod tacim glasove dajal, od katerih je mislil, da bodo za mir, o vseh drugih vprašanjih pa govora nij bilo — ima uže jako malo večino. Ako se tudi neče razpuštit, vendar bode v sedmih letih toliko starih legitimistov uže izumrlo in na novo bode voljenih gotovo toliko republikancev, da se iz manjšine naredi večina. Gotov zaveznik francoskih republikancev je torej — smrt, ki kosi v rajdah starih mračnjakov, uprav kakor je smrt zaveznik narodnih Slovencev, ker nam jemlje stare nemškutarje, ki podrasta, hvala bogu, nemajo.

Politični razgled.

Notranje dežele

V Ljubljani 24. aprila.

Državni zbor, kateri se ima, kakor je iz cesarjevih besedij razvidno, uže okolo 10. maja za več časa, vsaj par mesecev odložiti, ima tačas, kakor oficijozni listi poročajo, še jako dosti posla.

Poslanska zbornica je v seji 23. aprila v drugem branji potrdila postavo o zemljiščnih knjigah za Nižje Avstrijsko. Predsednik je naznanil za bližnji čas dolge seje, ker je materijala jako veliko.

V gospodski zbornici se je sprejel državni proračun in finančna postava za l. 1874 v 2. in 3. branji. Potem je bila debata o postavi glede urenjenja doneskov v religijski fond. V generalni debati so govorili

Listek.

Nasledki prisilnega celibata.

(Spisal Cismontanus.)

(Dalje.)

Poglejmo sedaj nekoliko papeže, presvetih očetov in silnih braniteljev postave o celibatu. *) Ne bom govorili o papežih devetega in desetega stoletja, kateri so skoro vsi bili „monstra omnium

*) Piše nam učen prijatelj našega lista: K stavku o nasilnem celibatarstvu bi se dalo pristaviti: „Sacerdotes etiam quasi generaliter concubinas habuerunt, quia rustici — ad hoc eos communiter inducebant; dicebant enim: Sacerdos continens esse non potest; unde melius est, quod uxorem solam habeat, quam uxores omnium sollicitet vel cognoscat. — Canonici cum militibus moniales nobiles cognoscebant. (Apud Pertz Mon. Germ. SS. XVII. 232, de reb. Als. inennt. Saec. XIII.) Dalje: Iz ene bulo Klementa VI. od l. 1347 se izve, da v bogatem samostanu Interlaken (Berner Canton) nij živelo zraven „triginta sacerdotes et viginti conversi laici“ nič manje, nego „trecentae quinquaginta mulieres“!! Vendar papež nij razpustil samostana, temveč celo njegovo premoženje je pomnožil! Enacih stvari na stotine lahko še k spisu vrlega „Cismontana“ pristavim. Uredn.

iniquitatum“ — pošasti vseh hudobij, kakor jih zove kardinal Baronij; saj smo nekaj od njih uže čuli pri Teodori in Marócciji. Nečemo se muditi pri Gregoriju VII., ustanovitelju postave prisilnega celibata, niti pri njegovem ljubeznivem prijateljstvu sè slovečo grofinjo Matildo; saj je znano, da je on med svetnike prišel, kakor Savel med proroke. Tudi škandaloznega papeškega življenja v Avinjonu ne bomo na drobno opisovali, vsaj je dosta karakterističen Petrarkov opis, ki smo ga naveli. Podali bomo le nekatere posebne eksemplare osobito odlikajočih se celibatarskih očetov.

Med odlične se papež Klemen IV. še šteti ne more, ker je imel le dve hčeri: staršo je omožil in jej je dal 300 škudov dote, mlajšo pa je zaprl v samostan in dote jej dal 10 škudov, kajti kedor ob molitvi živi, ne potrebuje škudov, je rekel. Skopuh!

To ti je bil Bonifacij VIII. (1294 — 1303) drugačen mož. Viljem Plasian je dokazal na skupščini v Parizu, ki jo je sklical Filip Lepi proti papežu, da je bil ta Bonifacij res čuden celibatar in nezmožen. Imel je priležo ali konkubino zvano „donna Cola“, potem hčer te donne

Cole, potlej hišne od matere in hčere, katere je rabil „non tamquam muliere, sed tamquam puero inter crura“. Trdil je med drugimi nezmotnimi istinami, da mesena dejanja niso greh, vsaj zato je bog dva spola ustvaril; da občevanje „cum mulieribus et viris“ je tako indiferentno, kakor drgniti roko ob roko; da „Virgo M. . . non fuit plus virgo quam mater mea“ itd. Ne upam se vsega citirati. Drugi trde, da je imel otroke z dvema svojima „nécama“ in z ženo svojega bratana, katerega je zato za kardinala storil. Njegove strežaje so Rimljani zvali „meretrices papae“. Se ve, da le mož take morale in take vere bil je v stanu, spisati nesramno-predrzo, v tuje pravice zaletajočo se bulo „Unam Sanctam“. — Prav ima Palingén: „Jactant se Dominos rerum etsibi cuncta licere“.

Nesramno razuzdanost Klementa V. (1305 — 1314) z njegovimi prijateljicami Mirando Mauleon; Maskarozo da Goth, Brunisando Talleyrand-Perigord in drugimi plemenitimi blodnicami; — silnega pijanca Benedikta XII. (od njega datira prislovica: bibere papaliter),

kardinala Rauscher in Schwarzenberg in pa knez Lobkovic proti, baron Hein za postavo. Naučni minister je naglašal nasproti kardinaloma, da se je že večkrat poskušalo sporazumljenje z episkopatom, pa vselej zastoj; do najnovejšega časa so delali škofje predloge, na katere je vlada z navzočno postavo odgovorila. Ne o konfiskaciji, nego o izboljšani položja nižjega duhovenstva je tu govorjenje. Specijalna debata se je potem z 66 proti 20 glasovom sklenila.

V *delegacijah* se bodo „rudeče bukke“ predložile stoprv prihodnji teden, ter bodo baje jako suhoparne, ker grof Andrašić nema nič važnega o vnanji politiki povedati, to je, kar bi zanimalo tega povedati ne sme, kar pa sme, to ne zanima. Je vendar Bismarck ob svojem času prav imel, ko se je o tacihih ministerskih poročilih iz diplomatije vnanje politike norca delal.

Vnanje države.

Francoski listi so dolgo ugibali, kako je mogel Rochefort uiti. Iz te nevednosti jih je spravil papistični „Univers“, s tem, da je povedal, da so mu frajmararji (t. j. prostomavtarji) iz zapora pomagali. Mora uže res biti, „Univers“ je eden izmed nezmotnih.

Vlada se bode pogumno protistavila agitacijam legitimističnih intrig. Minister predsednik Broglie se večkrat razgovarja z levico. V sili vrg muhe zoblje.

Svicarski listi so zadovoljni z vspekom revizijskega glasovanja. Tako piše „Zürcher Zeitung“: „Revidirana zavezna ustava je sprejeta od večine ljudstva in stanov — ta vesela vest gre denes po vseh vaséh švajcarske zemlje, povsodi se glase zvonovi, da slovesno pozdravijo veselo dogodbo, po vseh gorah se bodo videli zvečer kresji, da obznanijo po vseh deželah, da je švajcarska zaveza svoje novo stanovanje z lastnim materijalom in lastnim delom dovršila. Na zdravje, švajcarsko ljudstvo! Solnce, ki je dve leti bilo malo zatemnelo, je zopet jasno in čisto prodrlo, pa veselo sije na naše doline, kot srčen pozdrav, da se je Helvecija prerodila!“

Španjsko republikansko brodovje, ki je dozdaj tako malo delovalo, je svoje operacije začelo, ter je s svojim streljanjem prognalo Karliste iz luk Portugalete in Santurce. — Republikanskemu mestu Bilbao se uže slaba godi, ljudje morejo uže konjsko

meso jesti. Serrano nij bil prav naredil, da nij naravnost šel rešit te trdnjave, nego da se je s Karlisti sukali okolo Monte Abanta.

Nemški državni zbor sklene svoje zasedanje prihodnji vtorek.

Zadnji nedeljo je bila v Vratislavi ultramontanska demonstracija. Po božji službi se je zbralo kakih sto katoličanov na dvorišči škofovske rezidence, da bi mu izkazali „verno vdanost“. Ako je res, kar tamošnji listovi pripovedujejo, da je namreč vratislavski škof zbranim vernim rekel, da je nadškof grof Halka Ledochowski le po imenu odstavljen, pa da ga ima v resnici vsak pravi katoličan kot pravega škofa spoznati, zna visokočestiti knez in škof vratislavski že od urada dobiti povabljenje, da izve, kaj pomenite besedi „pravi katoličan“.

Dopisi.

Iz Rateč na Gorenjskem 23. apr. [Izv. dop.] Naše okrajno učiteljsko društvo je imelo 9. t. m. v Radovljici prvi letošnji zbor, katerega se je udeležilo 8 učiteljev. Zborovanje je pričel društveni predsednik g. Stojec. Srčno je pozdravil navzočne učitelje, ter se nam za njemu izkazano čast, ker smo ga namreč predsednika izvolili, zahvalil. Opomnil je dalje dosednji žalostni stan društva, katero je leto dni tako rekoč mirno počivalo. Omenjal je, koliko truda ga je stalo, predno je dobil prepis društvenih pravil, katera so se po odhodu prejšnjega predsednika g. Žolgarja izgubila bila, ter prosil navzočne, da bi ga vprihodnje čvrsto podpirali ter materijalno in duševno za dobri društveni vspeh in blagor narodne slovenske šole skrbeli. Potem so se prebrala društvena pravila, pristopili smo vsi navzočni k društvu, g. Žolgar je bil zaradi njegovih zaslug, kot prejšnji predsednik, častni ud izvoljen, in naredila se je vloga na c. kr. naučno ministerstvo, zarad izplače našega krvavega učiteljskega zaslužka. Končno smo sklenili, da bode prihodnji zbor binkoštni torek v Kranjski gori. Na dnevnem redu bode: 1) O važnosti in namenu okrajnih učiteljskih društev

(gov. g. Župan). 2) Praktično obravnavanje št. 10 (g. Grebenec). 3) Kazalni poduk „Šola“ (g. Pleško). 4) Povoljni nasveti. — Potem smo imeli skupen obed, pri katerem pa nij bilo veselja in živahnosti, ni bilo čuti veselega prepevanja in napivanja, kot navadno o takih prilikah, temveč vladala je le poparjenost in tihota, prava podoba velikega petka. Pa, kaj bi tudi ne! Nij dovolj, da uže pol leta željno pričakujemo ure rešitve, naše zaslužene plače, o ne, še potnina k uradni konferenciji, katero smo še meseca oktobra p. l. imeli, še ta se nam ne izplača! Živeti nemamo od česa, obleka je uže ponošena in raztrgana, da se uže ne upamo izpod strehe; društveni odbor, prosil je uže pred meseci, da bi se nam vsaj na račun kaj izplačalo, pa vse zastoj! Se vé, naj bi bila potrjena postava, da je uradnikom, žandarjem itd. plača zveksšana, precej prvi dan bi se jim vštela, a kjer gre za učitelje, tam nij nikdar denarja. Kaj nam je storiti? — Ako nam življenje drago, moramo se preseliti v drugo deželo, ali pa učiteljstvo na kol obesiti in se družega posla poprijeti, kajti ostano še dalje kranjski učitelji, gotovi smo prestrašne smrti — lakote.

Domače stvari.

— (Kranjsko planinsko društvo) naredi denes 26. aprila izlet na Nanos. Ker ne morejo vsi deležniki uže denes popoludne z vlakom odpeljati se, šlo jih bode nekaj zvečer z mešanim vlakom, in teh bodo vozovi na postojnskem kolodvoru čakali, da morejo vsaj v nedeljo ob treh zjutraj biti v Razdrtem. O petih se zberó turisti v Kalčičevi gostilni v Razdrtem, kjer se jim pridružijo iz Trsta došli udje primorske sekcije. O pol šestih se ide na Nanos. Hoja na goro znašati more okolo 5 četrt ure, zgoraj se ostane 2 1/2 ure. Od tod se pojde v Vipavo, kjer bode skupni obed. Vrnejo se turisti z vlakom ob 8. zvečer. Gospodje in dame ki se želé tega izleta udeležiti, naj se

ki je razen družih z zlatom, nasilstvom in enacimi sredstvi pridobljenih dam tudi Petrarkovo sestro kupil in oskrunil (Benedikt XII. bil je tisti čuden svetnik, ne Klemen VI., kakor je bilo zadnjič po pomoti rečeno; vsakemu svoje!); — na dalje Klemena VI. (1342 — 1352), najrazbrzdanejšega a tudi najpremetnejšega izmed Avinjonskih papežev, z njegovo vsemožno lepoticó grofinjo Cecilijo da Turenne, ki je bila tisti čas prva osoba vsega krščanstva ter je ne samo posvetne milosti, nego tudi duhovne odpustke prodajala: umazanosti imenovanih papežev na drobno opisovati, nam se gnjusji; vsaj jih kratko a dobro karakterizuje „hudičevó pismo do papeža, svojega (hudičevega) namestnika, in do kardinalov, svojih svetovalcev“, katero so nekega dne našli v kardinalskem zboru in v katerem jim hudič razen družega tako le piše: „Pozdravljajo vas prevzetnost, vaša mati, lakomnost in nečistost, vaši sestri, ter vse druge pregrehe in hudobije, vaše sorodnice in prijateljice, katere se jako radujejo, da jih vi tako izvrstno podpirate in izdatno razširjuate. Stanovito nadaljujte peklenško življenje, da, ker ste na zemlji prvaki, tudi v peklu zadnji ne

boste! Pisano v središči pekla v pričó naših najglasovitejših častnikov“. Trdi se, da je to zbadljivo zabavljico pisal Petrarka, ali pa ondanji nadškof iz Milana.

Papež Urban VI. (1378 — 1389) dal je napolitansko kraljico Jovano I. v uječi zadaviti, ker njegovega paukrta Prignano nij hotela za moža vzeti.

Papeži Janezi imajo skoro vsi to osobitost, da Jezusovega ljubljence in deviškega apostola sv. Janeza ravno glede njegovega devištva nijso posnemali. Poglejmo zadnjega teh Janezov, kajti za njim si nij hotel nobeden več tega imena dati. Menimo Janeza XXIII. — V začetku 15. stoletja je bila katoliška cerkev tako srečna, da je istodobno ali h krati imela dva nezmotna papeža: Gregorija XII. in Benedikta XIII. Cerkevni zbor v Pizi je oba odstavil in družega izvolil, Aleksandra V. A odstavljena papeža sta dalje papeževala in so bili zdaj celo trije, ki so drug družega proklinjali, da bi bil pameten človek od smeha počil in so bili menda vsi trije „nezmotni.“ Aleksandra V. je kardinal Baltazar Cossa otroval in se namesti njega dal za papeža izbrati, tako da jih je vedno še trojica bilo. Ta morilec si je dal ime Janez XXIII. Cerkevni zbor v Kostnici ali Kostanci,

kamor je pridrlo tudi 400 blodnic škofom v postrežbo, ga je nazadnje odstavil l. 1415. Tožilni spis je obsegal 70 dokazanih hudodelstev. Priče proti njemu so bili kardinali, nadškofje, škofje in posvetni velikaši. Dokazano mu je bilo, da je kriv prešestovanja, nasilstva, krvne oskrumbe sê svojo svakinjo, pederastije, ropa in umora, da je imel v Boloniji 200 priležnic, da je vseh skupaj 300 nun zapeljal, zlorabil, posilil, oskrunil, katere je po tem za njih poslušnost povdignil za opatice in priore. Imel je nekega škofa, vizitatorja ženskih samostanov, ki ga je z najlepšimi nunami preskrboval. Tožilno pismo se tako-le konča: „Sovražnik je vsake kreposti, brezno vse sramote, hudoba vseh hudob, včlovečen hudič.“ Teodorik Niem-ski, škof in papeški tajnik, zapustil nam je celo listo njegovih infamij; za poskušnjo to-le: „Multos juvenes destruxit in posterioribus, quorum unus in fluxu sanguinis decessit; violavit tres virgines sorores et cognovit matrem et filium, et pater vix evasit.“ — Poštenega Čeha Jana Husa so sežgali, a Janez 23., ki je bil tudi herezije in ateizma obdolžen, je ostal kardinal! — Vsemožnega papeštva ne taji, potlej pa delaj karkoli hočeš!

denes do pol 12 oglasé v Bambergovi kuji-
gotrznici.

— (Dr. Mencinger) ostane advokat v
Kranji in se ne bode v Krško preselil, kakor
je bil namenjen.

— (Iz Št. Petra) na Notranjskem se
nam piše, da je zadnjo nedeljo udeležilo se
nad dvesto ljudi veselice, katero je napra-
vilo slov. bralno društvo. Igrala se je igra
„Županova Micika“.

— (Iz Kamnika) se nam piše: Pri-
hodnjo nedeljo 26. aprila bode v naši čital-
nici beseda s predstavo igre „To sem bil
jaz“, h kateri vse čestite gg. društvenike
uljudno vabi odbor. Začetek ob 1/2 8 zvečer.

— (Postojnska čitalnica) napravi
26. t. m. ob 8. uri zvečer „Besedo“ s petjem,
deklamacijo, tombolo, gledališčno igro in s
plesom, h kateri uljudno vabi odbor. Pri tej
končni veselici te sezone, imeli bomo tudi
veselje zadnjikrat videti nastopiti našo vrlo
spoštovano gospico Antonijo Rosovo in ker
nam je ona vedno zanimive večere napravila,
upamo da se bode slavno občinstvo v slavo
tega večera obilno udeležilo.

— (Goriška čitalnica) napravi dne
25. aprila na korist „Narodnega doma“ v
Rudolfovem besedo s sledečim programom:
1. E. Titl, overtura po slovanskih napevih,
vojaška godba; 2. A. Förster, „Samo“, poje
pevski zbor; 3. Fr. Levstik, „Ubežni kralj“,
deklamacija; 4. K. Mašek, „Kdo je mar“,
poje zbor; 5. Schantl, arija za Eufonium;
6. A. Hribar, venec slovenskih pesnij, poje
zbor; 7. Blaschke, šaljav potpourri, vojaška
godba. Beseda se začne ob 7. uri zvečer;
po besedi ples in zabava. Neudje plačajo
50 soldov vstopnine, vendar pa se daroljub-
nosti ne stavijo meje. Uljudno vabi p. n. gg.
ude domače in tujih čitalnic in tudi druge
rodoljube Odbor.

— (Na celovški cesti) zida mestni
magistrat 40 seznjev dolg kanal. Gotovo s
tem ustreže prebivalcem na tej cesti, ker od-
slej vendar ne bo treba toliko blata gaziti.

—o—

— (Ljubljanske prijetnosti.) Ko-
maj je nehal dež iti, pa uže taki oblaki
prahu letajo po naših ulicah, da človek člo-
veka niti ne pozna, ako ga sreča. Sosebno
na dunajski cesti imajo prebivalci veliko od
prahu trpeti. Ne bomo pravili, da je to
posebno neprijetno gledé obleke in sob, ker
se ne more niti okno odpreti, tudi nezdravo
je, ako človeku vedno „štupa“, bog vé s
kom namešana, leti v oči, v nos in usta.
— Če meščanje drage davke in priklade
plačujemo, smemo vendar od magistrata ter-
jati, da za bolj redno škropenje skrbi.

— (Neki dolenski kmet) je včeraj
pripeljal poln voz drv, katere je za drag
denar prodal, po tem pa se hudo napil, z
vozom po ulicah dirjal in po dunajski cesti
tako dolgo Virantove gostilne iskal, da sta
dva policaja voznika prijela in zaprla, lepe
konje je pa komisijonar k Virantu peljal.

—o—

— (Pogorelo) je 20. aprila v Orehov-
ljah blizu Predoselj pri Kranji četvero po-
slopij. Starši so šli na polje, pa otroke doma
pustili, ki so z ognjem igraje se zapalili.

— (Č. gg. družabnikom politi-
čnega društva „Soča“.) Po sklepu od-
borovem bode občni zbor zadnji četrtek, 30.
t. m. ob 1/2 uri popoldne v dvorani go-
riške čitalnice. Na dnevnem redu bodo sle-
deče točke: 1. Peticija na ministerstvo za-
radi vpeljave dveh oddelkov porotnih sodnij
v Gorici, enega za Slovence, enega za Ita-
lijane. 2. Tabor pri Tolminu zaradi predel-
ske železnice. 3. Podpora društvenemu
organu za prijavljanja društvenih zadev. 4.
Drugi predlogi gg. družabnikov. Odbor vabi
s tem gg. družabnike, da se v prav obilnem
številu udeleže tega važnega občnega zbora
in da tako pokažejo svojo marljivost za
javne duševne in materijalne potrebe naroda.
Odbor pol. društva Soča.

— (O letini na Goriškem) dohajajo
„Soči“ od vseh strani najugodnejša poro-
čila. V dornberškem kraju in sploh na Vi-
pavskem sadna drevesa tako lepo cveto, da

se bo letos sadja vse trlo, če vreme količkaj
ugodno ostane; vinska trta je zdrava in po-
ganja močan nadepolen zarod, pšenica v naj-
lepšem stanu. Enako je na Krasu in v
Brdih. — V gorah sadje in pšenica tudi kaj
lepo kaže. Na Furlanskem pa je upanje
tako veliko, da se nadejajo, če ne bo vre-
menschkih nesreč, take letine, kakoršne so bile
nekdaj v prav srečnih časih. Trtne bolezi
še niso prav nič zapazili, les je popolnoma
zdrav; zimske setve najlepše stoje, ker jim
je bila letošnja dolga zima jako ugodna. —
Zaradi mrzle in dolge zime je tudi murba
zaostala in se še le zdaj stavijo valiti jajca
kavalirjev, in bode tadaj svilni pridelek letos
za 14 dni kesneje začel, nego druga leta,
kar bo menda dobro uplivalo na ceno. Da
bi se na Goriškem še svila količkaj sponesla,
po tem bi bili srečni naši prebivalci, ki le-
tos vsled preslabe letine tako v največjih
revah in stiskah žive. Žalostno je gledati,
kako letos kmet od hiše išče posojila, katero
vsled krize skoro nikoli ne dobi, ali pa robe
na upanje. Skopuhi in oderuhi imajo zdaj
pri nas pravo žetev, a tudi mnogo žrtev bo
zahtevalo letošno neugodno leto, ki nas
zraven vsega še pusti brez vsacega za-
služka.

— (Dr. Gauster) znani nemškutarški
kandidat, ki je bival nekaj let v Kamniku
in potem v Ljubljani se je tudi na Dunaji
sillil za mestnega svetovalca. Pri volitvah zad-
nje dni pa je dr. Gauster sijajno propadel.
Torej povsod smola.

— (Dunajsko univerzo) je obisko-
valo v letošnjem zimskem semestru 3307
rednih, 506 izrednih poslušalcev. Med temi
poslala jih je Moravska največ: 9 teologov,
287 juristov, 75 medicincev, 172 filozofov.
Češka: 28 teol. 225 jur. 92 med. 138 filoz.
Galicija: 21 teol., 131 jur., 115 med., 42
fil. Kranjska: 2 teologa, 34 juristov, 2 med.,
22 filoz. Hrvatska: 5 teol., 24 jur., 15 med.,
16 filoz. Dalmacija: 3 teol., 24 jur., 11 med.,
18 filoz. Število Slovanov je težavno konsta-
tirati, ker se vse le po deželah računi.

Papež Pij II., sloveči Eneja Silvij
Piccolomini (kakor znano, od leta 1447
do 1450 škof v našem Trstu), piše kot
starček svojemu sinu to-le: „Moje telo je
vélo, moč me zapušča; Venera se mi mrzi,
a Baku sem še vdan. Vendar vzdržnost moja
je brez zasluge, kájtí ne ogibam se jaz Ve-
nere, nego Venera se mene ogiblje.“ Presrčne
besede očetovskega papeža!

Papež Pavel II. (1464—1471) je bil
tako babji, da je imel obraz vedno pobar-
van, ter srea tako mehkega, da je zaradi
vsake málosti jokal, celo zaradi svoje hčere,
ki je bila tako lepa, da jo je njenemu možu
zavidal.

Papež Sikst IV. (1471—1484) nam je
uže znan iz postne meditacije. Prva in naj-
važniša skrb njegovega papeževanja je bila,
svoje pankrte kolikor moči visoko povzdigniti
in dobro preskrbeti. Svojega sina Jeronima
Biarrio bi bil rad Florenci za vladarja vsilil.
A bila sta mu na potu Lorenzo in Giu-
liano Medici. Osnoval je tedaj zaroto
proti njima, vsled katere bi bila imela v
cerkvi umorjena biti. Res je Julijana ravno
pri sv. obhajilu zadel smrtni udarec, a
Lorenzo je skozi zakristijo ubežal, kar je
papeža tako ujezilo, da ga je „panal“ in
da se je z vojsko vzdignil proti Florenci, a

nič nij opravil. Kasneje je tudi z vojsko
hotel Feraro pridobiti Jeronimu, a tudi ta
vojska se je za papeža sramotno končala.
Glejte svetih vojsk za papeške otroke! —
Poslednjič se je moral zadovoljiti z grofijo
Imola in Forli. — Druzega sina Petra,
ki ga je imel sè svojo lastno sestro, kakor
so vrstniki trdili, storil je kardinala ter mu
dal tako mastne prebende, da so mu vrgle
na leto po sto tisoč dukatov. A živel je
Peter Riario tako razuzdano, da je kmali
vsled nečistosti umrl ter dolga zapustil 70
tisoč dukatov, ki jih je presveti oče — kr-
ščanstva plačati moral. — Tretjega sina
Rafaela naredil je uže s 17 leti za kar-
dinala ter mu pridobil grofiji Soro in Sini-
gaglia. Tudi tri bratane in šest strini-
čev je pokardinalil. Da svojih „nec“
nij zábil, se vé: pomozil jih je z velikaši
in jim dote dajal kot princesinjam. A od
kodi toliko denarja, kako je kaso polnil?
Našega Jarana še nij bilo, da bi bil s
franki od ubozih dekel nabranimi papeža
podpiral! Sikst si je znal pomagati: vse
in službe so bile kupljive, na pro-
daj; kedor je plačal, je smel priležnic
imeti, kolikor je hotel. Kornelij Agrippa
(De vanitate scientiarum tom. II. cap. 64, pag.
135) pripoveduje, da je ta celibatar v Rimu

napravil „nobile admodum lupanar“,
ter postavil davek enega julija, kateri
pénez je vsaka dama tega nobile admodum
lupanar-ja njemu (papežu) vsak teden morala
plačati in da je ta taksa v enem letu pa-
pežu vrla več ko dvajset tisoč dukatov.
— Isti Kornelij Agrippa dalje piše, da je
Sikst duhovnom dajal očitne nesramnice
kot beneficije, ter pravi, da je v Rimu
večkrat na svoja ušesa slišal te-le besede:
„Habet ille duo beneficia, unum curatum au-
reorum viginti, alterum prioratum ducatorum
quadraginta, et tres puttanas in bur-
dello, quae reddunt singulis hebdomadibus
julios viginti.“ — Štefan Infessura piše
v svojem rimskem dnevniku, ki ga je slavni
Muratori (Rerum Italicarum tom. III.) izdal,
da Sikst „puerorum amator et sodo-
mita fuit“ in citira fakta ter imenuje osebe,
katere so po tem potu kárdinalat dosegle.
Ob njegovi smrti so Rimljani razglasili sle-
deče vërze, ki spričujejo, v kakem glasu je
bil ta presveti celibatar:

Leno, vorax, pathicus, meretrix, delator, adulter
Si Romam veniet, illico cretus erit.
Paedico insignis, praedo, furiosus, adulter.
Exitiumque urbis perniciesque Dei.
Gaude, prisce Nero, superat te crimine Sixtus,
Hic scelus omne simul clauditur et vitium.

(Dajje prih.)

— („Slovenski Gospodar“) ne more spati vsled naših dopisov iz Mozirja in Gor-njega grada, ki poročajo prijazni sprejem dr. Vošnjaka ob prilici, ko so ustanavljali Savinjšani posojilnico. Za posojilnico se „Gosp.“ čisto nič ne zmeni, — dokaz, kako nij le-tem „pravnarjem“ in klerikalcem za materialni blagor ljudstva, prav nič mar, le osebe grde, ki ne hodijo za njihovo medlo lešerbo po suhem in po blatu. Kako pa more v „pristavku vredništva“ na dr. Voš-njaka in „Narodovega dopisnika „laž“ vpiti tist duhovni gospod Ulaga, kateri je dal se s petimi akcijami od banke „Slovenije“ plačati, da je Treunsteina, kot najizvrstnega, najizvedenejega človeka v istem listu hvalil, v katerem denes istega Treunsteina „môra“ imenuje?

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov.

Revalesscière du Barry

v Londonu.

Odkar je Nj. sv. papež po rabi izvrstne Revalesscière du Barry srečno zopet ozdravel in je mnogo zdravnikov in bolnišnic njeni učinek pripoznalo, ne bo nikdo več nad močjo te drage zdravilne hrane dvomil in navedemo sledeče bolezni katere brez po-rabe zdravila in brez stroškov odstrani: bolezni v želodci, v živcih, na prsah, pljučah, jetrah, na žlezah, na slizni koži, v dušnjaku, v mehurji in na ledvici, tuberkole, sušico, naduho, kašelj, neprebavljivost, za-por, dristo, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavico, naval krvi, šumenje v ušesih, medlico in bljevanje tudi ob času nosečnosti, scalo silo, otožnost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenji, ki so se vsem zdravilam zoperstavljale:

Spričevalo št. 73.877.

589, Wienerthorgasse, Ofen.
28. februarja 1872.

Samo 2 dni sem užival Revalesscière. To izvrstno zdravilo je pri meni, v mojem obupnem polo-žaji čudeže storilo, zaradi česar te zdravilno sredstvo smelo drugo razodejete za trpeče človečanstvo imenu-jem. Izvrstna Revalesscière me je od nevarnega ka-tára na pljučah in v dušnjaku, od vrtoglavice in tiš-čanja v prsih odrešila, katere so vsem lekom klju-bovale. To čudežno zdravilo zasluži torej največo hvalo in se more trpečemu človečanstvu najboljšo priporočiti.

c. k. vojaški upravnik v pokoji.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalesscière pri odraščanih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravila. V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 fun-tov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalesscière-Biscuiten v pušicah 4 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalesscière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Du-naj, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v In-sbrucku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Loncu Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih le-

karjih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja du-najska hiša na vse kraje po poštinih nakaznicah ali povzetjih.

Umrli v Ljubljani

od 22. do 23. aprila.

Antonija Juvan, hči hiš. pos., stara 22 let, na sušici. — J. Šimec, osobenjak, star 50 let, v bolnišnici, na vnetji možjan. — Peter Mohar, kon-dukterski otrok, star 9 mesecev, na kozah. — Mar-gareta Hribernik, dekla, stara 27 let, v bolnišnici na gnujili mrzlici.

Tujci.

23. aprila:

Evropa: Levičnik iz slov. Bistrice. — Žark iz Krškega.

Pri Slonu: Schönberger iz Gradca. — Her-man z Dunaja. — Fidler iz Krškega. — Gospa Jenko s hčerjo iz Il. Bistrice. — Wunderman, pot-nik z Dunaja. — Waller, trgovec iz Berlina.

Pri Maliči: Šlesinger, potnik, Bruner, pot-nik, Gründman, potnik, Prival z Dunaja. — Eyler iz Gradca. — Stare iz Mengša. — Vakanovič, dvorni svetnik iz Trsta. — Kren, trg. iz Kočevja.

Pri Zamorci: Pirc, rudarski uradnik iz Ljubna. — Kozijan iz Vrhnike.

Dunajska borza 24. aprila.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	69	gid.	10	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	73	"	90	"
1860 drž. posojilo	104	"	50	"
Akcije narodne banke	975	"	—	"
Kreditne akcije	215	"	75	"
London	111	"	90	"
Napol.	8	"	99	"
C. k. cekini	—	"	—	"
Srebro	106	"	—	"

Gospodu **J. G. Poppu**, c. k. dvornemu zo-bozdravniku na Dunaji, mesto, Bognergasse 2.

Vaše blagorodje!

Ker vem, da mi je Vaša **anatherinova ustna voda** uže pogosto pomagala **zoper krvavljenje zobnega mesa**, prosim Vaše blagorodje, da mi pošijete s prvo pošto 1 skle-nico po poštnem povzetju.

Spoštovanjem

Arnold Hottinger,

upravnik na Althofnu, pošta Krumbach, pr. Wr.-Neustadt.

Se dobiva: (39—2)

v **Ljubljani** pri Petričič in Pirker-ji — Jos. Karinger-ji — A. Krisper-ji — Eduard Mahr-u — Fer. Melh. Schmitt-u — E. Birschtz-u, lekarji; — v Kranju pri L. Krisper-ji — Seb. Schaunig-u, lekarji; — v Pliberg-u pri Herbst-u, lekarji; — v Varaždinu pri Halter-ji, lekarji; — v Rudolfovem pri Dr. Rizzoli-ji, lekarji — Josef Bergman-u; — v Krškem pri Fed. Bümches-u, lek.; — v Kamniku pri Jahn-u, lekarji; — v Gorici pri Pontoni-ji, lekarji — J. Keller-ji; — v Wartenberg-u pri F. Gadler-ji; — v Vipavi pri Anton. Deperis-u, lek.; — Postojni pri Kupferschmidt-u lekarji; — v Škofljoki pri C. Fabiani-ji, lekarji; — v Kočevju pri J. Braune-tu, lekarji; — v Idriji, c. k. rudarska lekarnica; — v Litiji pri K. Mühlwenzel-ji, lekarji; — v Ra-doljci pri Zalokar-jevi vdovi.

Pravi Wilhelmo

antiartritični antirevmatični čaj za čiščenje krvi. (Čisti krv zoper protin in revmatizem) (73—4) je kot

spomladno zdravljenje

edino gotovo zdravilno, krv čisteče sredstvo,

ker je od vsled Nj. Vel. S privoljenjem prvih medi- cinskih Najvišjega po- c. k. dvorne pi- sarne vsled v- velja zoper pon- sklepa na Dunaji avtoritet rejenje zavaro- vano. Dunaj, 7. dec. 1868. 28. marca 1871. Evrope

z najboljšim uspehom upotrebljavano bilo.

Ta čaj čisti celi organizem; preišče, kakor nobeno drugo sredstvo, dele celega trupa in odvrne iz njega po notranjem upotrebljevanji vse nečiste za bolezni nabrane reči; tudi je učinek gotovo vztrajajoč.

Temeljito ozdravljenje protina, revmatizma, otročjih žil in zastaranih, trdovratnih bolezni, vedno gnoječih se ran, kakor vseh spušajev pri spolnih boleznih in po koži, mozolov po telesu ali po licu, lišajev, sifilitičnih ran.

Posebno ugoden uspeh je imel ta čaj pri zagjutenji jeter in vranice, enako pri zlati žili zlatanci, silnem bolenji po čutnicah, kitah in udih, potem pri tišanji v želodcu, vetrovih, za-poru, seavnih nadlogah, močenji, moškem oslab-ljenji, toku pri ženah itd.

Bolezni, kakor bramorji, žlezni otok, ozdra-vijo naglo in temeljito, ako se pije čaj nepre-nhljivo, kajti on je hladče sredstvo, ki raz-stopi in žene seavmeo. Celi kup spričeval, pri-poznavalnih in pohvalnih pisem, ki se terjane zastoj dopošiljajo, spričujejo resničnost zgorej uvajenih razlogov.

V dokaz rečenega navedemo tukaj vrsto priznavalnih pisem:

Gospodu Franc Wilhelmu, lekarju v Neunkirchen!

Zagorje, 5. aprila 1873.

Uljudno Vas prosim, pošijete mi še dva zavitka mi uže enkrat poslanega pravega Wil-helmovga antiartritičnega antirevmatičnega krvočistilnega čaja po poštnem povzetju kakor hitro mogoče in Vam moram za sedaj najtop-lejšo hvalo izreči, ker je uže prvi zavitek mo-jej gospé, katera trpi uže dolga leta na revma-tizmu in zamašnji, precej pomagal, in jo bode kakor upam popolnem ozdravil, ko sem uže vsa mogoča sredstva upotrebljeval in od no-benega tako ugodnega nasledka izkusil.

Podpišem se udani

Ernest Zeynard, rudniški uradnik.

Gospodu Franc Wilhelmu, lekarju v Neunkirchen!

Neutra, 23. aprila 1873.

Uže več let sem trpel na najhujej bolezni na revmi, tako da sem imel rane na nogah, iz katerih je precej gnoja izteklo. Prisrčna hvala za pravi Wilhelmo antiartritični antirevmatični krvočisteči čaj, katerega mi je Vaše blagorodje novembra 1872 poslalo, tista dva zavitka čaja sta mi utešila moje bolečine in me popolnem ozdravila, kar po drugih sredstvih nij bilo mo-goče, za kar še enkrat pošiljam svojo najsr-nejšo zahvalo, tudi sem ta pravi Wilhelmo antiartritični antirevmatični krvočisteči čaj več bolnim priporočila, kot najzdravilnejši čaj.

Vaša vedno hvaležna Alojzija Döller.

Gospodu Fr. Wilhelmu, lekarju v Neunkirchen!

Bukreš, 21. maja 1873.

S pravim Wilhelmovim antiartritičnim anti-revmatičnim krvočistečim čajem sem dosegel ugoden nasledek pri gospej grofinji Paracin, katera je v bližnji dotiki z našim dvorom in jako priljubljena.

Ta dama, katera je poprej na revmatičnih napadih v nogi močno trpela, je od tedaj, ko rabi ta čaj, od njih veliko redkejše nadlego-vana in so tudi le prav slabi. Ker ta dama na moje nasvetovanje vina ne uživa, upam, jo pri nadaljevanem rabljenji tega Wilhelmovega anti-artritičnega antirevmatičnega krvočistečega čaja, njenega trpljenja celo oprostiti. O dobrem učinu prepričan, bodem sedaj ta Wilhelmo čaj povsod priporočal.

Dr. Van Kloger.

Svarimo pred ponarejanjem in sleparijo.

Pravi Wilhelmo antiartritični antirevma-tični čaj za čiščenje krvi se dobiva le iz prve mednarodne fabrikacije Wilhelmovega anti-artritičnega antirevmatičnega čaja za čiščenje krvi v Neunkirchen pri Dunaji ali v mojih po-časnikih navedenih zalogah.

Zavitek, v 8 obrokov razdeljen, po predpisu zdravnika pripravljen, s produktom v različnih jezicah 1 gid., posebej za kolek in zavoj 10 kr.

Na ugodnost p. n. občinstva se pravi Wilhelmo antiartritični antirevmatični čaj za čiščenje krvi tudi dobiva: v Mariboru pri Alois Quandestu; v Celji Baumbachovi le-karni, Rauscherjevi lekarni, pri Karl Krisperju; v Loncu na Štaj. pri L. Müllerju, lek.; v Mozirji pri Tribuču; v Varaždinu pri dr. A. Halterju, lek.; v Slov. Gradcu pri J. Kalligaritschu, lek.; v Ljubljani P. Lassnik.

Največja zaloga skoraj vseh obstoječih šivalnih mašin,

kakoršnih do sedaj še nij bilo tu in sicer: originalne **Howe, Singer, Grower in Backer** z in brez robnega šiva, **Wheeler in Wilson** domačega in tujega dela, od katerih so posebno znane **Baer in Rempl, Wilson, Bollmann, Cylinder-Elastic, Germania, Lincoln, Little-Wanzer, Expres, Wilcoes in Gibs** i. t. d.

Najboljša mašinska svila (žida) in preja vseh barv, šivanke, olje, aparati, železne in lesene preše za kopiranje i. t. d. po najnižji ceni.

Amerikanske mašine imajo izvirne certifikate, ker brez teh nijso prave. — Podučevanje brezplačno in bistveno poročito.

Mašine se dobivajo tudi na obročna plačila. Zunaj sprejema moj popotnik (agent) gosp. **M. Grivic** naročila, kateri tudi potrebno podučuje.

Franjo Detter,

v Ljubljani, judovska ulica.

(86—4)

